

گفت و گوی صبا با محمدرحمانیان

دبیر دهمین رویداد ادبیات نمایشی ایران

پنجم دی ماه

روز نمایشنامه نویسی

برای تئاتری هاست

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی هنری وصف صبا
مدیر مسئول و سردبیر: محمدرضا شفیعی
دبیر تحریریه: امیر افشار فتوحی

www.rooznamehsaba.com
rooznamehsaba

تهران - خیابان آیت الله مدنی - کوچه خجسته منش - پلاک ۵
تلفن: ۶۰-۷۷۵۸۲۴۲۲ فکس: ۷۷۵۴۸۲۴۵
چاپ: موسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران
توزیع: نشر گستر امروز

نمایشنامه کار می کنند مجموعه ای از آثار خود را که در بازه زمانی ذکر شده منتشر کرده اند، به دبیرخانه ارسال کردند. البته قابل ذکر است که حتی اگر استقبال هم نشود به این معنی که ناشر و یا نویسنده ای بر فرض بی اطلاعی و ... اثرش به دبیرخانه نرسیده باشد، داروان موظف هستند که کتب نمایشنامه ای را که از فروردین ماه سال ۱۴۰۰ تا پایان اسفندماه سال ۱۴۰۱ منتشر شده، را بر اساس فیفا تهیه کنند و در این رویداد شرکت دهند. چرا که ممکن است به هر دلیلی ناشری دوست نداشته باشد همه آثار را به دبیرخانه بفرستد، مثلاً از بین ۵۰ نمایشنامه ای که چاپ کرده است، ۴۸ اثر را بفرستد، در این میان ما موظف هستیم دو اثر باقیمانده را پیگیری و تهیه کنیم و مورد داوری قرار دهیم.

با این حساب ارسال اثر توسط ناشران صورت می گیرد یا مولفان؟

هر دو می توانند برای ارسال اثر به دبیرخانه اقدام کنند و در شرایط سوم یعنی اینکه هر دو یعنی هم ناشر و هم مولف پیگیری ارسال اثر نباشند. خود داروان توسط فیفا آثار چاپ شده را شناسایی کرده و برای داوری مورد بررسی قرار می دهند.

آیین اختتامیه این رویداد به زیباترین شکل ممکن انتخاب شده است، لطفاً درباره این انتخاب شایسته بر ایمان بگویید؟

پنجم دی ماه دو اتفاق مهم در حوزه تئاتر افتاده است، یکی تلخ و دیگری شیرین! این روز بزرگ فرهنگی همزمان مقارن است با تولد استاد بهرام بیضایی و سالروز جاودانگی استاد بزرگ، اکبر رادی. این روز بین ما نمایشنامه نویسان روز نمایشنامه نویسی است، چرا که پیوند خورده است با اسم دو نفر از بزرگان تئاتر، که اتفاقاً همین ایام با سالمرگ هارولد پینتر نیز مقارن است.

به نظر تان چرا کارگردانان تئاتر، ترجیح شان بر این است که روی متن های که خودشان می نویسند کار کنند و کمتر به سراغ متون چاپ شده نمایشنامه ای می روند؟

خب برخی دوستان کارگردان مولف هستند مانند خود بنده، حمید امجد و یا محمد یعقوبی و ... بهر حال بر حسب دغدغه ای که با متن خود دارند ترجیح شان بر کار کردن روی نمایشنامه هایی است که نگارش آن توسط خودشان انجام شده است. اما همیشه هم بر این مدار نیست، به طور مثال دو اثر آخری که به اجرا برده ام اقتباسی از آثار چخوف بود.

در واقع هر اثر تالیفی که به صورت نگارش نمایشنامه، اقتباس و ترجمه ای که چاپ شده باشد، در این رویداد شرکت داده خواهد شد. بخش های نمایش نامه ی تالیفی چاپ شده شامل نمایش نامه ی غیر اقتباسی و نمایش نامه ی اقتباسی است و بخش دیگر که شامل نمایش نامه های ترجمه شده و چاپ شده است. همچنین بخشی نیز برای ناشر برگزیده ی ادبیات نمایشی، در نظر گرفته شده است. در مجموع بهترین های هر بخش در آیین پایانی این رویداد انتخاب و معرفی می شوند.

در باره بخش نمایشنامه اقتباسی و غیر اقتباسی توضیح کوتاهی می دهید؟

نمایشنامه های غیراقتباسی مشخصاً شامل آثاری می شود که برگرفته از هیچ رمان و یا مرجع رسانه ای دیگری نیستند. اما نمایشنامه اقتباسی مانند نمایشنامه سه خواهر و دیگران از حمید امجد است که دوره های پیش به عنوان نمایشنامه اقتباسی در این رویداد شرکت کرده بود، که این اثر اقتباسی از نمایشنامه سه خواهر آنتوان چخوف بود.

اگر نمایشنامه ای در تماشاخانه های کشور اجرا شده باشد، اما چاپ نشده باشند، چطور؟ این آثار می توانند در این رویداد شرکت کنند؟

خیر، این رویداد تنها مربوط به نمایشنامه های چاپ شده می باشد. در طول سال جشنواره ها و رویدادهای دیگری در حوزه تئاتر برگزار می شوند که می توانند میزبان این آثار باشند، مانند جشنواره تئاتر فجر، امضا و ... که محدودیتی برای ارسال اثر ندارند. همچنین به طور مثال جشنواره های مانند امضا در پایان، آثار برگزیده را چاپ می کند، این آثار که به صورت مجموعه آثار برگزیده از طرف دبیرخانه جشنواره چاپ می شوند، نیز می توانند در این رویداد شرکت کنند. در مجموع رویداد جاری که مربوط به کانون نمایشنامه نویسان ایران است، به صورت اختصاصی به بررسی کتب نمایشنامه ای در بخش تالیفی و ترجمه ای می پردازد.

با توجه به اینکه هنوز فرصت ارسال آثار به دبیرخانه این رویداد وجود دارد، تا به امروز میزان ارسال آثار را چطور دیده اید؟

آثار زیادی به دبیرخانه ارسال شده است. اکثر ناشرانی که در حوزه

سهمیه خاتونی - دهمین دوره ی انتخاب آثار برتر ادبیات نمایشی ایران هم چون دوره های قبل، به کوشش کانون نمایش نامه نویسان و مترجمان تئاتر ایران و با هدف شناسایی، معرفی و تقدیر از نمایش نامه نویسان و مترجمان برتر ادبیات نمایشی در دی ماه سال جاری برگزار می شود. دبیری این دوره، بر عهده ی محمدرحمانیان (نمایش نامه نویسی و کارگردان تئاتر) است. آیین پایانی رویداد روز پنجم دی ماه سال جاری، همزمان با سالروز تولد بهرام بیضایی و جاودانگی اکبر رادی برپا می شود و در این آیین به ترین اثر ادبیات نمایشی ایران و به ترین نمایش نامه ی ترجمه شده به زبان فارسی که در قالب کتاب از فروردین ماه سال ۱۴۰۰ تا پایان اسفندماه سال ۱۴۰۱ منتشر شده باشد، انتخاب و معرفی می شوند. علاقمندان برای شرکت در این جایزه تا پایان مرداد ماه فرصت دارند آثار خود را به دبیرخانه ی دهمین دوره ی انتخاب آثار ادبیات نمایشی ایران بفرستند. داوری آثار شرکت کننده از روز ۴ شهریور ماه ۱۴۰۲ آغاز می شود و یکم دی ماه سال جاری نیز نامزدهای این جایزه معرفی خواهند شد. خبرنگار با دبیر این رویداد فرهنگی محمد رحمانیان گفت و گویی داشته است که در ادامه می خوانید.

انتخاب شایسته محمدرحمانیان از اتفاقات خوب این دوره از رویداد نمایشنامه نویسی در ایران است، از رسالت این رویداد فرهنگی بگویید...

این اولین دوره است که من عنوان دبیری این جشنواره را به عهده گرفتم، این رویداد که دهمین دوره اش را شاهد هستیم، در واقع دوسالانه ای است که توسط کانون نمایشنامه نویسان ایران برگزار می شود و به انتخاب آثار برتر در حوزه ادبیات نمایشی ایران می پردازد. آثاری که در دو سال اخیر چاپ و وارد بازار نشر ایران شده است، خوانش، داوری و انتخاب آثار برتر را کانون نمایشنامه نویسان ایران بر عهده دارد. این رویداد خوشبختانه معمولاً به صورت دوسالانه همواره برگزار شده است و به جهت اهمیت بالایی که دارد مورد استقبال و توجه ویژه جامعه هنری است.

برای دوستان نمایشنامه نویسی از پیش شرط های لازمی بگویید که برای حضور در این رویداد، مهم و ضروری است؟

فرهاد قائمیان
وحید رهبانی
مهدی حسینی نیا
محید نوروزی
امیر نوروزی
نازنین فراهانی
EXPEDIENCY
توسعه و طراح مطبوعاتی
حسین دارابی
محمدرضا شفا

اگران در سینماهای سراسر کشور